

Toetsbeleid 2023-2024

De Passie Utrecht

Vastgesteld MT	15 juni 2023
Instemming MR	6 juli 2023
Publicatie	Personeelsportaal
Revisie	Schooljaar 2023/2024

Inhoud

Inleiding.....	4
1. Toetsen vanuit de onderwijsvisie	5
1.1 Visie op onderwijs/leren	5
1.2 Visie op toetsing.....	5
2. Momenten van toetsen	6
2.1 Toetsweken.....	6
2.2 Toetsplanning	7
3. Toetsvormen.....	8
3.1 Schriftelijke toets.....	8
3.2 Taalvaardigheidstoetsen (V)	8
3.3 Praktische opdracht (P).....	8
3.3.1 Verslag/werkstuk	8
3.3.2 Practicum	9
3.3.3 Presentatie	9
4. Kwantiteit van toetsing	10
5. Methodeonafhankelijke toetsing.....	11
6. Kwaliteit van toetsing.....	11
6.1 Eisen PTA.....	11
6.2 Kwaliteitscriteria toetsen	11
6.3 Toetsmatrijs	11
6.4 Taxonomie.....	11
6.4 Proces	12
7. Procedures toetsing.....	12
7.1 Beoordeling.....	12
7.2 Inhalen.....	12
7.3. Herkansen	12
8. Resultaat & feedback.....	13
8.1 Feedback.....	13
8.2 Formatief versus Summatief toetsen	13
9. Borging toetsbeleid	14
9.1 Formats.....	14
9.2 Kwaliteit toetsmatrijzen en toetsen	14
9.3 Kwantiteit toetsing.....	14

9.4 O.O.-Toetscommissie	14
Bijlage 1: Richtlijnen Toetsen PTO-klassen (VMBO 12, HAVO 123, VWO 123)	16
Bijlage 2: Richtlijnen Toetsen PTA-klassen (VMBO 34, HAVO 45, VWO 456)	17

Inleiding

Dit beleidsstuk is tot stand gekomen na analyse, evaluatie en reflectie vanuit de schoolleiding, het OO en de MR. Het cursusjaar 2016-2017 is gebruikt om toe te werken naar nieuw toetsbeleid. De opgedane ervaringen in genoemd cursusjaar zijn meegenomen als leermomenten op weg naar nieuw toetsbeleid. Onder leerlingen en docenten zijn vragenlijsten uitgezet. Deze input is verwerkt in dit document.

De opbrengst van dit proces heeft geleid tot een visie op toetsing en daaruit voortvloeiende kaders en afspraken op het gebied van toetsing, welke beschreven zijn in dit document. Dit beleid is voorschrijvend voor de PTA en PTO toetsen. Aanvullende afspraken over de processen rondom de PTA-toetsen zijn beschreven in het examenreglement.

Het Toetsbeleid is vooral ook een werkdocument, dat elk jaar wordt geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Naar aanleiding van het inspectiebezoek (februari 2023) zijn er een paar wijzigingen. Voor op- en aanmerkingen over dit beleid kunt u zich wenden tot het Onderwijsoverleg (OO).

1. Toetsen vanuit de onderwijsvisie

1.1 Visie op onderwijs/leren

Op de Passiescholen wordt hard gewerkt en veel geleerd. Maar echt tevreden zijn we pas als je, naast het volgen van Jezus, met je talenten veel betekent voor de mensen om je heen. Vanuit deze visie op onderwijs en leren willen we ook kijken naar onze visie op toetsen. Hoe gaan we als Passiescholen om met de toetsen en wat willen we onze leerlingen meegeven op gebied van toetsing. Rondom toetsing mogen geen onduidelijkheden bestaan. Vandaar dat in dit document de rechten en plichten van alle betrokkenen rondom toetsen zo helder mogelijk worden opgetekend.

1.2 Visie op toetsing

Een breed gedragen toetsvisie is het startpunt om te groeien naar een goed en compleet toetsbeleid. Een gedegen toetsbeleid leidt tot kwalitatief goede toetsen, maar het maken van een goede toets vereist ook dat over de grote lijnen wordt nagedacht. Waarom toetsen we en hoe komt deze visie tot uiting in de toetsproducten en in de manier van toetsen?

De uitgangspunten van toetsing binnen De Passie zijn als volgt vastgesteld:

- Leerlingen groeien in verantwoordelijkheid voor hun eigen leerproces.
- Het is de verantwoordelijkheid van school om leerlingen vertrouwd te maken met toetsing van grotere hoeveelheden stof op vaste toetsmomenten als voorbereiding op het examen.
- Leerlingen moeten de gelegenheid hebben toetsen adequaat voor te bereiden.
- Toetstijd mag instructietijd niet verdringen.
- Toetsmomenten en toetsdruk moeten evenredig over het schooljaar worden verdeeld.
- Toetsen ‘meten’ leerrendement en niveau; toetsing is dus noodzakelijk, maar op school gaat het om meer dan meetbare kennis alleen.
- Voor een goed leerrendement is het belangrijk dat er ook tijdens de lessencyclus zelf voldoende tijd is voor monitoring, stimulering en feedback.
- Een goed leerklimaat wordt bevorderd door rust, voorspelbaarheid en regelmaat.

‘Toetsing’ zien wij als een breed begrip, dat niet alleen het formele toetsmoment, maar ook andere en meer informele metingen, zoals observaties, opdrachten en leergesprekken, omvat. Op de Passie zetten wij toetsing in voor onderstaande doeleinden:

- Toetsing dient om leerlingen feedback te geven: waar staat de leerling in het leerproces?
- Toetsing dient om de docent feedback te geven: hoe is mijn onderwijsaanbod geland?
- Toetsresultaten helpen bij het bepalen van het niveau m.b.t. determinatie, kiezen van een profiel en vakkenpakket en voorbereiding op het CE.

Het vormgeven van toetsing volgens genoemde uitgangspunten vraagt van de leerling om (het aanleren van) zelfverantwoordelijkheid, betrokkenheid en verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces, en het bevorderen van intrinsieke motivatie. Wat de genoemde uitgangspunten betekenen voor de momenten, kwaliteit en resultaat van toetsen wordt in onderstaande hoofdstukken beschreven.

2. Momenten van toetsen

2.1 Toetsweken

Het werken in vier perioden geeft een evenwichtige en logische ordening van het jaar in overzichtelijke termijnen. Elke periode kent een toetsweek en een activiteitenweek waarin zoveel mogelijk de excursies, projecten, etc. worden gepland. Als er voor een bepaald leerjaar geen toetsweek plaatsvindt of er geen activiteiten zijn gepland, dan worden er lessen gegeven.

De planning van de toetsweken is als volgt:

Toetsweken onderbouw (klas 1,2,3 Vmbo/Havo/Vwo/gymnasium)

In de onderbouw worden de toetsweken op de volgende manier opgebouwd:

- Klas 1 heeft twee toetsweken in periode 3 en 4.
- Klas 2 heeft twee toetsweken in periode 3 en 4.
- Klas 3 heeft iedere periode een toetsweek.

Toetsweken bovenbouw (Vmbo 4, Havo 4 en 5, Vwo 4, 5 en 6)

- Klas Havo 4 en Vwo 4 en 5 heeft iedere periode een toetsweek.
- Klas Vmbo 4, Havo 5 en Vwo 6 heeft in periode 1 tot en met 3 een toetsweek.

Per vak mag er in de toetsweek maximaal één schriftelijke toets worden ingepland. Dit geldt ook voor taalvaardigheidstoetsen.

Vorbereiding toetsweek

Een periode wordt afgesloten met een toetsperiode. Voldoende tijd is voor leerlingen van belang om zich goed op een toetsweek voor te bereiden. Dit geldt zeker in de klassen 3 en hoger, waar elke periode wordt afgesloten met een toets. Om voldoende voorbereidingstijd voor de toetsweek te borgen, is de afspraak dat er op de laatste vijf lesdagen vóór het begin van de toetsweek geen toetsen gegeven worden of opdrachten ingeleverd worden. Kunstvakken vormen een uitzondering, omdat de opdrachten binnen de lessen gemaakt worden.

2.2 Toetsplanning

Om de zelfstandigheid, betrokkenheid en verantwoordelijkheid bij de leerling te stimuleren is het van belang dat het voor de leerling duidelijk is wat het doel van de toets is, wanneer hij¹ de toets kan verwachten en hoe hij zich hierop kan voorbereiden. Hiervoor worden de volgende hulpmiddelen gebruikt:

- **PTA/PTO:** Dit geeft een overzicht per vak welke toetsen wanneer gepland staan en welke stof wordt getoetst. Het doel van het PTA (Programma van Toetsing en Afsluiting) is het verantwoorden aan de inspectie hoe de schoolexamens zijn ingericht. Het PTO (Programma voor Toetsing Onderbouw) betreft de onderbouw en dient ter ondersteuning van een goede spreiding en doordinking van de diverse soorten toetsen.
- **De toetsplanner:** Dit is een totaalplanning van alle toetsen van alle vakken. Docenten geven per vak en per leerjaar aan wanneer er een toets gepland staat. Deze toetsplanner is specifiek bedoeld om het aantal toetsen - en de spreiding hiervan - te bewaken, om overlap en toetsdruk te vermijden. De planner vloeit voort uit de ingevulde PTO/PTA's per vak (programma's voor toetsing Onderbouw/ Afsluiting).
- **P-kalender:** Om de spreiding van praktische opdrachten (afgekort met: P) te bewaken wordt rond de zomervakantie, voorafgaand aan het nieuwe cursusjaar, de planning en studiebelasting van de praktische opdrachten per vak geïnventariseerd en verzameld in de P-kalender. Bij onvoldoende spreiding worden docenten gevraagd hun planning aan te passen of de integratie met andere vakken te zoeken.
- **De Studiewijzer en Periodeplanner:** De Studiewijzer is een tabblad in ELO (Magister). In deze Studiewijzer kunnen de leerlingen per vak de Periodeplanners vinden. Hierin geven docenten per periode aan welke stof zij in de lessen behandelen en wat de toetsstof omvat. De Studiewijzer met bijbehorende Periodeplanners worden binnen de gehele school gebruikt.

---

¹ Voor de leesbaarheid wordt overal gebruik gemaakt van 'hij'. Lees desgewenst zij.

3. Toetsvormen

Op de Passie worden, afhankelijk van het toetsdoel, de volgende toetsvormen ingezet:

3.1 Schriftelijke toets

Een schriftelijke toets is een valide toetsvorm voor het toetsen van theorie: welke kennis heeft iemand over een bepaald onderwerp? In combinatie met een nauwkeurig correctiemodel is dit een betrouwbare toetsvorm. Een groot voordeel is de bruikbaarheid (praktische uitvoerbaarheid): je kunt eenvoudig grotere groepen leerlingen in relatief korte tijd toetsen.

Een schriftelijke toets is minder geschikt voor het meten van vaardigheden en de ontwikkeling van de leerling.

Binnen de groep schriftelijke toetsen wordt onderscheid gemaakt tussen een **Schriftelijke overhoring (S)** en een **Toets (T)**. Een S is kleiner van omvang en telt vaak maar 1 keer mee in de cijferlijst. Tevens is een S uitermate geschikt als formatief toetsinstrument (zie 8.2). Het is de opmaat naar een grotere Toets welke als afsluiting van een onderwijseenheid wordt ingezet. Indien een S wordt afgenomen voorafgaand aan een Toets, dan is het streven een S na te bespreken met de leerlingen, voordat een Toets wordt afgenomen. De Toets is groter van omvang en beslaat vaak één lesuur of meer, en wordt in de reguliere les of in een Toetsweek afgenomen.

3.2 Taalvaardigheidstoetsen (V)

- Kijk- en luistertoetsen
- Mondeling (M)
- Leesvaardigheidstoetsen
- Schrijfvaardigheidstoets

3.3 Praktische opdracht (P)

Een praktische opdracht is een valide toetsvorm voor het geïntegreerd meten van kennis m.b.t. het betreffende vak, vaardigheden en houding met betrekking tot een vakgebied. Onder een P valt een verslag, werkstuk, practicum, praktijkopdracht en presentatie. Bij het opgeven van een praktische opdracht moet het voor de leerling duidelijk zijn hoe deze beoordeeld wordt. De eisen worden voorafgaand aan de P duidelijk met de leerlingen besproken. Tevens is het duidelijk wat er gebeurt bij het te laat/niet inleveren van de P.

3.3.1 Verslag/werkstuk

Een verslag of werkstuk is een valide toetsvorm voor het gelijktijdig meten van kennis (op het niveau van snappen) en vaardigheden. Bij een verslag of werkstuk staan het proces en het eindproduct centraal. Tijdens het proces zijn reflectie en feedback essentieel voor een maximaal leereffect. Omdat de beoordeling relatief veel tijd kost voor de docent, is het een minder bruikbare toetsvorm.

3.3.2 Practicum

Een praktijkopdracht of practicum is een valide toetsvorm voor het geïntegreerd meten van kennis, vaardigheden en houding. De docent heeft een observerende rol.

3.3.3 Presentatie

Een presentatie is een valide toetsvorm voor het geïntegreerd toetsen van kennis, vaardigheden en houding. Bij een presentatie staat het proces en het resultaat centraal. Ook een presentatie staat of valt met een betrouwbare beoordeling. De uitvoering kost de nodige organisatie en tijd, maar omdat dit vaak in groepsvorm plaatsvindt kunnen de presentaties van een klas vaak in één of enkele lesuren worden afgenomen.

4. Kwantiteit van toetsing

Om doelgerichte toetsing te stimuleren en onnodig toetsen te voorkomen, zijn er richtlijnen gesteld aan het aantal toetsen per vak en per periode. Richtlijnen zijn opgedeeld per cluster, te vinden in onderstaande schema.

Toetsvorm	Sub-toetsvormen	Afkorting	Aantal toetsen exact en zaakvakken		Aantal toetsen talen		Aantal toetsen kunstvakken	
			OB	BB	OB	BB	OB	BB
Schriftelijke toets	Toets	T	1 per periode	1 per periode	1 per periode	1 per periode	1 per periode	1 per periode
	S (alleen onderbouw)	S	1 per periode	-	1 per periode	-	1 per periode	-
Taalvaardigheidstoets	Mondeling Kijk- en luistervaardigheid Leesvaardigheid Schrijfvaardigheid	V	n.v.t.	n.v.t.	max 3	max 3	n.v.t.	n.v.t.
Praktische opdracht	Verslag/werkstuk Practicum Presentatie Onderzoek	P	1 per jaar	1 per jaar	n.v.t.	1 per jaar	Zie noot 3	Zie noot 3

Noot 1: Bovenstaande is ons uitgangspunt. Gemotiveerd en na toestemming van de sectorleider(s) kan hiervan worden afgeweken.

Noot 2: Handelingsdelen (HD) zijn alleen toegestaan voor LO omdat het schoolexamen daaruit bestaat.

Noot 3: De kunstvakken mogen van de richtlijnen met betrekking tot de P's afwijken, omdat die voor de kunstvakken in de lessen plaatsvinden. Voor de exacte vakken geldt dat meerdere practica per jaar worden opgegeven.

5. Methodeonafhankelijke toetsing

Op de Passie nemen we af en toe ook enkele methode-onafhankelijke toetsen af. We gebruiken voor klas 1 en 3 enkele testen van het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek uit Nijmegen, de zogenaamde CBO-toets.

6. Kwaliteit van toetsing

Om de kwaliteit en uniformiteit van toetsen te vergroten en te behouden, en ervoor te zorgen dat een toets zinvolle feedback oplevert, dienen de toetsproducten en -processen aan de onderstaande kwaliteitseisen te voldoen.

6.1 Eisen PTA

Het PTA wordt ingevuld in het daarvoor bestemde format. Het PTA mag in de doeltaal van het vak worden geschreven. Onder de kolom ‘inhoudsbeschrijving’ dient het *onderwerp*, dat getoetst wordt, worden aangegeven. Bijbehorende hoofdstukken en paragrafen worden beschreven in de periodeplanner.

6.2 Kwaliteitscriteria toetsen

De toetsen - zowel de toetsen die bij de methode verkrijgbaar zijn als de zelfgemaakte toetsen - zijn valide, betrouwbaar en bruikbaar.

- *Valide*: de toets meet precies de onderliggende kennis/vaardigheid zoals beoogd.
- *Betrouwbaar*: de toets geeft bij herhaaldelijke afname een gelijke en te verantwoorden uitkomst.
- *Bruikbaar*: de toets is transparant en uitvoerbaar.

6.3 Toetsmatrijs

Om de validiteit van de toets te waarborgen wordt voor constructie van iedere toetsweektoets door de docent een toetsmatrijs gemaakt. Een toetsmatrijs is een schematisch overzicht waarin de inhoud van de te toetsen leerstof wordt afgezet tegen het vraagniveau. Het is de blauwdruk van de toets en vormt een hulpmiddel bij het ontwikkelen van parallelle toetsversies.

6.4 Taxonomie

De toetsen zijn onderlegd met een taxonomie. Een taxonomie is een methode om de cognitieve niveaus in de toets te onderscheiden. Het doel van de taxonomie is tweeledig. Ten eerste draagt het bij aan de validiteit van de toets: meet de toets het juiste niveau, passend bij het onderwijstype en leerjaar van de leerlingen? Ten tweede dient de taxonomie als middel om gericht feedback te kunnen geven aan de leerling: maakt de leerling vooral fouten bij reproductievragen of juist op het niveau van toepassen of inzicht? De verhouding cognitieve niveaus in de toets wordt verantwoord in de toetsmatrijs.

6.4 Proces

De constructie en kwaliteitscontrole van toetsen wordt binnen de vakgroep verdeeld, maar iedere docent is uiteindelijk altijd zelf verantwoordelijk voor de toets die hij¹ afneemt. Om de kwaliteit van toetsen te borgen wordt er tijdens het constructieproces gewerkt volgens het vier-ogen-principe: ieder toetsproduct (toetsmatrijs, toets/opdracht en correctiemodel/ beoordelingsmodel) wordt door minstens één collega gecontroleerd op kwaliteit. Op basis van de feedback die deze collega geeft, wordt de toets waar nodig aangepast.

7. Procedures toetsing

7.1 Beoordeling

Het toetsresultaat van een schriftelijke toets wordt binnen 10 schooldagen na toetsafname aan de leerling teruggekoppeld. Het resultaat van een praktische opdracht dient binnen 15 schooldagen te worden teruggekoppeld. Cijfers worden binnen 15 schooldagen gemeld in Magister met hun bijbehorende omschrijving en weging. Van deze termijnen kan worden afgeweken in afstemming met de sectorleider. Tijdens de toetsweken wordt Magister voor leerlingen gesloten, zodat hun leerproces niet verstoord wordt door het zien van een slecht cijfer.

7.2 Inhalen

Wanneer een leerling (geoorloofd) afwezig is *tijdens* toetsafname in de toetsweek, dan dient deze toets ingehaald te worden. Het inhalen van de toetsweektoets(en) vindt plaats op het georganiseerde herkansingsmoment. Een toetsweektoets wordt dus altijd maximaal twee keer aangeboden: één keer in de toetsweek en één keer op het herkansings/inhaalmoment. Een docent maakt van iedere toetsweektoets dus twee versies.

Wanneer een leerling meer dan twee toetsen heeft gemist, spreekt de mentor in overleg met het Toetsbureau een inhaaltraject af.

Wanneer een leerling (geoorloofd) afwezig is bij een toets (T), die *buiten* de toetsweek wordt afgenomen, dient hij via het toetsbureau een datum af te spreken om de toets in te halen. Of een S moet worden ingehaald, is aan de docent om te beslissen. De docent vult daartoe in Magister ofwel INH of VRIJ in.

7.3. Herkansen

De herkansingen vinden ongeveer drie weken na een toetsweek plaats op een speciaal daarvoor georganiseerd herkansingsmoment. Toetsen die buiten de toetsweek worden afgenomen, mogen niet worden herkanst. Inhaaltoetsen kunnen niet worden herkanst. Bij een herkansingstoets geldt het hoogst behaalde cijfer van beide toetsen.

Bij ongeoorloofde afwezigheid mag een toets niet meer ingehaald én dus ook niet herkanst worden. De leerling krijgt in dat geval het cijfer 1,0 voor de toets. Dit is

een onregelmatigheid en moet via de sectorleider en brief gecommuniceerd worden. Wanneer een leerling op het herkansingsmoment ziek of afwezig is, vervalt de mogelijkheid tot herkansen en wordt er geen nieuwe afspraak gemaakt.

Herkansingen onderbouw

Er zijn geen herkansingen toegestaan in de onderbouw.

Herkansingen bovenbouw

- Na toetsweek 1 mag één toets worden herkanst.
- Na toetsweek 2 mag één toets worden herkanst.
- Na toetsweek 3 mogen in totaal twee toetsen uit periode 3 worden herkanst in Vmbo 3, Havo 4, Vwo 4 en Vwo 5.
- Na toetsweek 4 kan er geen toets worden herkanst.

8. Resultaat & feedback

8.1 Feedback

De mate en vorm van feedback is afhankelijk van het doel van de toets. Een summatieve toets vindt plaats aan het einde van het leerproces van de leerling. De leerling heeft recht op gerichte feedback ten behoeve van de voortgang van zijn leerproces.

Bij een toets met een formatief doel heeft feedback een meer prominente rol. Zinnvolle feedback maakt inzichtelijk waar de leerling naartoe moet (feed up), waar de leerling zich bevindt in het leerproces (feedback) en welke acties ondernomen kunnen worden om het leerproces gericht bij of aan te sturen (feed forward). Er wordt gekeken naar het verhaal achter het cijfer, of er wordt geen cijfer aan gekoppeld.

Voor het meer structureel inbouwen van de nabespreking is het van belang hier rekening mee te houden in planning. Ook zijn acties aan de voorkant van de toets zinvol, namelijk het gebruik van de toetsmatrijs met taxonomie (zie hoofdstuk 6). Door gebruik van de toetsmatrijs en taxonomie kan de docent, en ook de leerling zelf, effectief inzichtelijk maken hoe gescoord is op de leerdoelen en niveaus van reproductie, toepassen en inzicht. Dit draagt bij aan betrokkenheid en zelfverantwoordelijkheid van de leerling bij zijn¹ eigen leerproces.

8.2 Formatief versus Summatief toetsen

Een van de belangrijkste uitgangspunten is dat een toets op een bewust moment wordt ingezet, voor een van onderstaande doelen:

- *Formatief doel* → *Toetsen om te leren*

Het doel van formatieve toetsing is het stimuleren van het leerproces. Het leerproces wordt inzichtelijk gemaakt voor docent en leerling, door met behulp van toetsing de volgende vragen te beantwoorden: Waar moet de leerling naartoe? Waar staat de leerling? En wat heeft de leerling nodig om verder te komen?

De leerling ontvangt tools, feedback en ruimte om aan zijn¹ zwakke punten te werken, om uiteindelijk het beoogde eindniveau te kunnen behalen.

- *Summatief doel* → *Toetsen van het leren*

Het doel van summatieve toetsing is het afronden van het leerproces. Na een bepaalde periode wordt beoordeeld of de leerling de beoogde leerdoelen in voldoende mate beheerst. Vervolgens wordt de overstap gemaakt naar het volgende onderdeel of niveau.

In aanloop naar een toets met een summatief doel (veelal de toetsweektoets) worden formatieve (ook wel: diagnostische) metingen gebruikt om de leerling te volgen en te begeleiden. Dit kunnen formele toetsen zijn, zoals een S van hoofdstuk 1 en een S van hoofdstuk 2, waarmee de leerling inzicht krijgt in de onderdelen die hij nog goed moet leren/oefenen voor de toetsweektoets. Dit kunnen echter ook informele formatieve evaluatievormen zijn, zoals een quiz of (samenwerkings-)opdracht, waarmee de leerling inzicht krijgt in de drie vragen: Waar moet ik naartoe? Waar sta ik nu? En wat ga ik doen om verder te komen? Beantwoording van deze vragen kan ook zonder dat een cijfer (met weging) aan de meting wordt gekoppeld. Dit stimuleert leerlingen om de opdrachten voor hun eigen ontwikkeling te maken, in plaats van voor de docent of 'omdat het voor een cijfer is'.

9. Borging toetsbeleid

9.1 Formats

Het PTA en PTO wordt ingevuld in een vast format, zodat geborgd wordt dat alle verplichte onderdelen aanwezig zijn. Dit format vereist tevens de koppeling tussen PTA/PTO en de exameneenheden/kerndoelen inzichtelijk te maken.

Door de inzet van de toetsmatrijs en taxonomie wordt geborgd dat de toetsweektoetsen een doelgerichte en evenwichtige verdeling van leerstof en cognitieve niveaus over de toets vormen. Tevens is het een middel om de koppeling tussen de toets en de exameneenheden en kerndoelen inzichtelijk te maken. De toetsmatrijs vormt op deze manier een belangrijk verantwoordingsdocument van de toetsen.

9.2 Kwaliteit toetsmatrijzen en toetsen

Tijdens het constructieproces wordt gewerkt volgens het 4-ogen-principe. Collega's die lesgeven in dezelfde jaarlaag zorgen voor gelijke toetsen aan parallel klassen.

9.3 Kwantiteit toetsing

De planning en hoeveelheid van toetsen wordt bewaakt door de sectorleiders, in overleg en afstemming met de docenten en eventueel de vakgroep.

9.4 O.O.-Toetscommissie

Er is een O.O.-Toetscommissie die binnen de Passie een controlerende en borgende rol speelt op het gebied van toetsing. De O.O.-Toetscommissie bestaat uit de O.O.-

leden, die elk een cluster van vakken vertegenwoordigen, en een MT-lid, met affiniteit en kennis op het gebied van toetsing. De O.O.-Toetscommissie speelt een sleutelrol in de vormgeving, uitvoering en evaluatie van het toetsbeleid. Met de O.O.-Toetscommissie wordt het volgende beoogd:

- Het toetsbeleid krijgt een concreet gezicht.
- De O.O.-Toetscommissie zorgt ervoor dat toetsing en het toetsbeleid onderwerp van gesprek wordt en blijft, binnen en tussen vakgroepen.
- De O.O.-Toetscommissie bewaakt de kwaliteit van toetsing binnen de opleiding op lange termijn, zowel op proces- als productniveau.
- De toetskwaliteit wordt verhoogd door sturing en signalering op uitvoering van het toetsbeleid door de O.O.-Toetscommissie.
- De O.O.-Toetscommissie stelt zich op als een vraagbaak en ondersteunt de docenten op het gebied van toetsing.
- De O.O.-Toetscommissie zorgt dat de input van docenten wordt meegenomen in het evalueren en verder vormgeven van het toetsbeleid.

Bijlage 1: Richtlijnen Toetsen PTO-klassen (VMBO 12, HAVO 123, VWO 123)

In de onderbouw worden de toets weken als volgt opgebouwd:

- Klas 1 heeft twee toets weken in periode 3 en 4.
- Klas 2 heeft twee toets weken in periode 3 en 4.
- Klas 3 heeft iedere periode een toets week.

In lesweken buiten de toets weken gelden de volgende richtlijnen:

- Toetsen in reguliere lessen: streven naar een maximum van vier toetsen per week.
- Bij voorkeur één toets per dag (bij uitzondering twee toetsen op een dag).
- Toetsen worden tijdig (minimaal een week van tevoren) door de docent opgegeven.
- Docenten noteren de toetsen in de toetsplanner (ELO) en streven naar een evenwichtige verdeling van de toetsen.

Per vak is de richtlijn als volgt:

- Per periode is er één S toegestaan.
- Per periode is er één T toegestaan (bij een toets week wordt deze in de toets week gepland).
- Per jaar één P per vak, uitgezonderd kunstvakken.
- Per vak kun je daarnaast gebruik maken van toets vormen, zoals een diagnostische toets, presentaties of een vaardigheidstoets (geldt vooral voor de talen).
- Mondelinge toetsen worden afgenomen in de reguliere les of in de toets week.
- Afspraken over herkansingen en inhalen: zie hoofdstuk 7.
- Om voldoende voorbereidingstijd voor de toetsweek te borgen, is de afspraak dat er op de laatste vijf lesdagen vóór het begin van de toetsweek geen toetsen gegeven of opdrachten ingeleverd worden (met uitzondering van de Kunstvakken).

Afkorting	Titel	Inhoud	Afname
S	Schriftelijke overhoring	Een schriftelijke toets over kleine hoeveelheden stof.	In de reguliere les.
T	Toets	Een schriftelijke toets over grote hoeveelheden stof.	In de reguliere les of de toets week.
V	Vaardigheid opdracht toets	1. Vaardigheidsoopdrachten, d.w.z. toetsen die geen speciale voorbereiding vragen (luistertoetsen, korte presentaties), en in de les zelf worden afgehandeld, vallen buiten de toets weken. 2. Presentaties mogen niet meer voorbereiding vragen dan het huiswerk voor twee lessen.	In de reguliere les of bij een toets in het uitlooptmoment.
M	Mondelinge overhoring	Mondelinge overhoringen voor de m.v.t. en Nederlands (literatuur)	In de reguliere les of de toets week.
D	Diagnostische toets	De diagnostische toets is een middel om te bekijken in hoeverre de leerling de stof beheerst.	In de reguliere les of uitlooptmoment.
P	Praktische opdracht	1. De P's worden evenredig verdeeld over het schooljaar, om 'piekbelasting' voor de leerlingen te voorkomen. 2. De inleverdatum van een P vijf schooldagen vóór de Toetsweek óf aan het einde van de week na de Toetsweek. 3. Inlevermoment in de toetsplanner zetten en het inlevertijdstip voor de leerling niet later dan 20.00 zetten. 4. Voor een aantal vakken kan een P het karakter van een portfolio/groeidocument hebben. De vakdocent zorgt ervoor dat leerlingen zicht houden op wat ze al wel/niet gedaan hebben/gescoord hebben.	

Bijlage 2: Richtlijnen Toetsen PTA-klassen (VMBO 34, HAVO 45, VWO 456)

Per vak is de richtlijn als volgt:

- Per periode is er één T toegestaan in de toets week.
- Per jaar is er één P per vak toegestaan, uitgezonderd kunstvakken.
- Per vak kun je daarnaast gebruik maken van toets vormen, zoals een diagnostische toets of een vaardigheidstoets (geldt vooral voor de talen).
- HD's zijn alleen toegestaan voor LO, omdat het schoolonderzoek daaruit bestaat.
- Afspraken over herkansingen en inhalen: zie hoofdstuk 7.
- Om voldoende voorbereidingstijd voor de toetsweek te borgen, is de afspraak dat er op de laatste vijf lesdagen vóór het begin van de toetsweek geen toetsen gegeven of opdrachten ingeleverd worden (met uitzondering van de Kunstvakken).

Afkorting	Titel	Inhoud	Afname
T	Toets	Een schriftelijke toets over grote hoeveelheden stof. 1. De in een periode behandelde stof wordt in de toets week, aan het eind van die periode, getoetst. 2. Voor sommige vakken is het belangrijk dat in aanloop naar en ter voorbereiding op de toets week onderdelen apart worden getoetst (binnen de normale lestijd)	In de toets week.
V	Vaardigheid opdracht toets	1. Vaardigheidsoopdrachten, d.w.z. toetsen die geen speciale voorbereiding vragen (luistertoetsen, korte presentaties), en in de les zelf worden afgehandeld, vallen buiten de toets weken. 2. Presentaties mogen niet meer voorbereiding vragen dan het huiswerk voor twee lesuren. 3. Kijk- en luistertoetsen die voor meer klassen gelijktijdig moeten worden afgenomen, worden buiten de toetsweken apart ingeroosterd	In de reguliere les of bij een toets in het uitlopmoment.
M	Mondelinge overhoring	Mondelinge overhoringen voor de m.v.t. en Nederlands (literatuur) worden gepland binnen de toets weken. In overleg kunnen mondelingen als een toets week te vol wordt, ook worden afgenomen op een ander aangewezen moment.	In de toets week.
D	Diagnostische toets	De diagnostische toets is een middel om te bekijken in hoeverre de leerling de stof beheerst.	In de reguliere les of uitlopmoment.
P	Praktische opdracht	1. De P's worden evenredig verdeeld over het schooljaar, om 'piekbelasting' voor de leerlingen te voorkomen. 2. De inleverdatum van een P is minimaal vijf schooldagen vóór de Toetsweek óf aan het einde van de week na de Toetsweek. 3. Inlevermoment in de toetsplanner zetten en het inlevertijdstip voor de leerling niet later dan 20.00 zetten. 4. Voor een aantal vakken kan een P het karakter van een portfolio/ groeidocument hebben. De vakdocent zorgt ervoor dat leerlingen zicht houden op wat ze al wel/niet gedaan hebben/gescoord hebben.	
HD	Handelings deel	Alleen bij LO, omdat het school onderzoek daaruit bestaat. Deze worden afgenomen tijdens de les.	In de reguliere les.